

บทบรรณาธิการ

บทความในวารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2562) กองบรรณาธิการได้รวบรวมและนำเสนอบทความทั้งหมด 10 ชื่อเรื่อง ได้แก่ บทความวิชาการ 2 ชื่อเรื่อง บทความวิจัย 8 ชื่อเรื่อง และบทปริทัศน์หนังสือ ซึ่งมีสาระสังเขปดังนี้

บทความที่รังสรรค์การเรียนรู้จากฐานความรู้ในชุมชน เรื่อง “การริเริ่มศิลปะชุมชนในราชบุรี” ของ สมพงษ์ อำนวยเงินตรา และอาภาพร เอี่ยมอุบล ผ่านการวิเคราะห์การเกิดขึ้นของศิลปะชุมชน ของศิลปินที่มองหาพื้นที่แสดงศิลปะทางเลือก โดยมีชาวบ้านเป็นผู้ร่วมสร้าง ผ่านแนวคิด “ทุกบ้านคือแกลเลอรี ทุกที่คือหอศิลป์” สิ่งสำคัญคือการได้ทบทวนบทบาทของศิลปะชุมชนด้านการพัฒนาชุมชนและวิเคราะห์ลักษณะเด่นของงานศิลปะชุมชน อันเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชนและการมีปฏิสัมพันธ์ในสังคม นอกจากนี้มีบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิถีชุมชน เรื่อง “การเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติพื้นที่ป่าต้นน้ำป่าน้ำราดคลองมะเลาะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ของ ภมรรัตน์ สุธรรม ได้เห็นความชัดเจนขององค์ความรู้การบริหารจัดการการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้กับคนในชุมชนด้านการอนุรักษ์ตลอดถึงรูปแบบการจัดการทรัพยากรร่วมโดยชุมชนด้วยรูปแบบการสร้างเครือข่ายร่วมอนุรักษ์ การกำหนดกฎกติกาการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ส่งผลให้ก่อเกิดความยั่งยืนแก่ท้องถิ่น

บทความวิชาการ ของ สิญธร นาคพิน และวิลาวัลย์ สมบูรณ์ เรื่อง “การบริหารความขัดแย้งในองค์กรภาครัฐ ยุคประเทศไทย 4.0” เรื่องนี้ผู้เขียนได้ศึกษาแนวทางการบริหารความขัดแย้งภายในองค์กรภาครัฐ ผ่านการรวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสารหลักฐาน เพื่อเสนอแนวทางการบริหารความขัดแย้งภายในองค์กรภาครัฐอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งพบว่า การบริหารความขัดแย้งในองค์กรไม่ได้ถือเป็นหน้าที่หรือความรับผิดชอบของผู้บริหารหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นหน้าที่ของทุกคนในองค์กร ในฐานะ “ข้าราชการระดับอำนาจการ” สามารถบริหารความขัดแย้งในองค์กรได้ 5 ด้าน ได้แก่ การป้องกันความขัดแย้งไม่ให้เกิดขึ้น การลดความขัดแย้ง การแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยวิธีสร้างสรรค์ การกระตุ้นให้เกิดความขัดแย้ง และการใช้หลักคุณธรรมในการบริหารองค์กร ในฐานะ

“ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ระดับปฏิบัติการ” สามารถบริหารความขัดแย้งในองค์กรได้ 5 ด้าน เช่นกัน ได้แก่ การแข่งขันหรือการเอาชนะ การร่วมมือ การประนีประนอม การหลีกเลี่ยง และการยินยอม ยอมรับหรือการยอมให้ ซึ่งเป็นวิธีการบริหารความขัดแย้งที่แตกต่างกันออกไป องค์กรต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์นั้นๆ เพื่อป้องกัน ลดและขจัดความขัดแย้งภายในองค์กรให้สลายไป

บทความวิจัยด้านการศึกษาศาสตร์ 3 เรื่อง เรื่องแรก “การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3” ของ เบญจมาภ เบญจธรรมธร และคณะ พบข้อสรุปว่า การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ในด้านการบริหารทรัพยากรอาคารสถานที่ ด้านการบริหารทรัพยากรงบประมาณ ส่วนด้านการบริหารทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ตามสถานภาพ วุฒิทางการศึกษา ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับส่วนแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สถานศึกษาควรวางแผนการสรรหาบุคลากรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ให้บุคลากรรับรู้การใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ มีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนให้เพียงพอ นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาพัฒนาการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เรื่องที่สอง “ผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปริญญาตรี” ของ ธนปพน ภูสุวรรณ และคณะ นำเสนอผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับปริญญาตรี จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2559 ที่มีผลคะแนนจากมาตรวัดทักษะทางสังคมอยู่ในระดับต่ำ มีอาสาสมัครเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 30 คน สุ่มออกเป็นสองกลุ่ม วัตถุประสงค์ 3 ระยะ พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะทางสังคมในระยะหลังการทดลอง

และระยะติดตามผล สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ เรื่องที่สาม “การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ร่วมกับ การทบทวนหลังการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคม ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี” ของ พุทธชาด วุโอริ พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ร่วมกับการทบทวนหลังปฏิบัติงาน วิชาจิตวิทยาสำหรับครู มีค่าประสิทธิภาพ นักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียน และหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ร่วมกับการทบทวนหลังปฏิบัติงาน นักศึกษามีทักษะทางสังคมสูง

บทความว่าด้วย “วาทกรรมว่าด้วยโสเภณีในสังคมไทย” ของ ชูพล ทองอินทราช และโชติศา ขาวสนธิ ได้สังเคราะห์วาทกรรมว่าด้วยโสเภณีในสังคมไทยสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พบว่า โสเภณีไทยในยุคดังกล่าวตกอยู่ภายใต้วาทกรรมหลักทางเศรษฐกิจการเมือง ผ่านทางระบบเจ้าภาษีนายอากรโดยมีโสเภณีเป็นจักรกลที่สำคัญในการรักษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างรัฐและชนชั้นนำเนื่องจากกิจการโสเภณีในยุคนั้นสามารถสร้างรายได้ให้แก่รัฐและชนชั้นนำอย่างมหาศาล เป็นแหล่งรายได้หลักที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ อาชีพโสเภณีในยุคนั้นจึงเป็นอาชีพที่ถูกต้อง จนกระทั่งเกิดความขัดแย้งระหว่างรัฐและชนชั้นนำ จึงนำไปสู่การผลิตสร้างวาทกรรมโสเภณีใหม่โดยรัฐ เพื่อตอบโต้กลุ่มชนชั้นนำโดยการสร้างชุดของความรู้ใหม่ว่า โสเภณีและกิจการโสเภณีเป็นสิ่งที่จะต้องจัดระเบียบใหม่ภายใต้กฎหมาย เพราะเป็นต้นเหตุแห่งปัญหาหลายประการโดยเฉพาะโรคติดต่อ การหลอกลวงมาเป็นโสเภณี การหลบเลี่ยงภาษี แต่แท้ที่จริงแล้วเกิดความขัดแย้งในการจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างรัฐและชนชั้นนำในเรื่องการเก็บภาษี จึงนำไปสู่การผลิตซ้ำวาทกรรมโสเภณีในลักษณะต่างๆ มากกว่าจะคำนึงถึงชีวิตความเป็นอยู่และปัญหาที่เกิดขึ้นกับโสเภณีที่แท้จริง

“การใช้ทุนเพื่อดำรงชีพของครัวเรือนในถิ่นต้นทางของแรงงานประมงทะเลย้ายถิ่นอีสาน” เป็นบทความวิจัยของ ณัฐพล มีแก้ว และศุภฎี อายุวัฒน์ ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับการใช้ทุนเพื่อดำรงชีพของครัวเรือนในถิ่นต้นทางของแรงงานประมงทะเลย้ายถิ่นอีสาน ได้ข้อสรุปว่ามีการใช้ทุนการเงินเพื่อสะสมสินทรัพย์ของครัวเรือน การให้ทุนมนุษย์ในรูปแบบของความรู้และประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะการดำรงชีวิต การใช้ทุนทางสังคมแก้ไขปัญหาข้อพิพาทระหว่างครัวเรือนและชุมชน สุดท้ายคือการให้ทุนธรรมชาติและทุนกายภาพในฐานะการเป็นปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีพ

บทความวิจัยด้านการท่องเที่ยวสองเรื่องในฉบับนี้ ได้แก่ บทความเรื่อง “คุณลักษณะบัณฑิตด้านการท่องเที่ยวที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสถานประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวพื้นที่ภาคใต้” ของ สุทธิพรรณ ชิดินทร์ เป็นการศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ด้านการท่องเที่ยว และความคิดเห็นคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามประเภทของสถานประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อีกบทความ เป็นบทความเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศชุมชนบ้านส้อง จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ของ เบญญา จริยวิจิตร และ เกสสิณี ตรีพงศ์พันธุ์ โดยการวิจัยเพื่อพัฒนานักสื่อความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศชุมชนบ้านส้อง ได้เกณฑ์มาตรฐาน 3 ด้าน 14 ข้อย่อย ได้แก่ ด้านคุณสมบัติ ด้านความรู้ และด้านทักษะการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบและจรรยาบรรณนักสื่อความหมาย รวมถึงการประเมินสมรรถนะปัจจุบัน นักสื่อความหมายการท่องเที่ยวชุมชน โดยมีการอบรมเชิงปฏิบัติการนักสื่อความหมายการท่องเที่ยวชุมชน 2 กิจกรรม ได้แก่ 1) การอบรมโดยการบรรยาย การสาธิต 2) การฝึกปฏิบัติการทดลองการนำเที่ยว (Pre-travelling) ใน 3 หัวข้อหลัก ได้แก่ ความรู้ด้านนักสื่อความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความรู้ด้านคุณสมบัติและจรรยาบรรณของนักสื่อความหมาย และทักษะการสื่อความหมายการท่องเที่ยว สุดท้ายคือ การประเมินการพัฒนาหลักสูตรความหมายการท่องเที่ยวของชุมชน ใช้กิจกรรมการประเมินทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ

ท้ายสุด บทปริทัศน์หนังสือ “รวมบทกวี เพราะน้ำรินไหล จึงใสเย็น” ผู้เขียน/เรียบเรียง เทือก บรรทัด ปริทัศน์โดย สืบพงศ์ ธรรมชาติ โดยได้เล่าความเป็นมาของหนังสือ ฟ็อกเก็ตบุ๊ก และประวัติผู้เขียนอย่างย่อ ผู้เขียนมีความเอาใจใส่ในด้านร้อยกรองหรือบทกวีสะท้อนชีวิตบ้านเกิด ธรรมชาติ การดำรงชีวิตตั้งแต่เด็กจนโต ตลอดถึงชีวิตและปัญหาจากการทำงาน ซึ่งมีส่วนให้เกิดบทร้อยกรองในหนังสือเล่มนี้

กองบรรณาธิการหวังว่า งานเขียนต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นจะเป็นงานวิชาการที่เกิดประโยชน์ต่อท่านทั้งหลายในศาสตร์สหสาขาเพื่อศึกษา ต่อยอด และพัฒนาให้งอกงามเป็นพลวัตต่อไป